

44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LUBOMIA

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autorzy: Sylwia Miłowska
Tomasz Miłowski

Data wykonania: luty 2015 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	
1.1	Cel, zakres pracy, powiązania z innymi dokumentami	4
1.2	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	5
1.3	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	4
1.4	Ustalenia i główne cele zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	5
2.	Charakterystyka środowiska	8
3.	Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń studium	8
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	8
5.	Skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń studium.....	9
6.	Przewidywane możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko	9
7.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	9
8.	Możliwości rozwiązań alternatywnych dla obszaru Natura 2000	12
9.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego studium oraz częstotliwości jej przeprowadzania	12
10.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	13
11.	Literatura	15

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia w zakresie zmiany zasad możliwości odprowadzania ścieków sporządzona w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku w lutym 2015 r. Prognoza została wykonana na zlecenie Pracowni Urbanistycznej w Rybniku sp. z o.o. Rysunek studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania pozostaje bez zmian, a zmianie podlegają wyłącznie zapisy dotyczące kierunków rozbudowy sieci kanalizacyjnej i możliwości odprowadzania ścieków.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu naruszają zasady prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.), należy jednak mieć na uwadze, że wprowadzone w projekcie studium zmiany wypełniają przesłanki wymienione w art. 48 ust. 1 i ust. 1a w/w ustawy tj. stanowią one niewielką modyfikację przyjętych już dokumentów (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przyjęte zostało uchwałą Nr V/24/2011 Rady Gminy Lubomia z dnia 28 lutego 2011 r., (zmienione uchwałą Nr XLVIII/336/2014 Rady Gminy Lubomia z dnia 23 maja 2014 r., która to zmiana dotyczyła 8 pojedynczych terenów wskazanych w uchwale Nr XXXII/201/2013 Rady Gminy Lubomia z dnia 27 lutego 2013 r.). Dla postępowań tych przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko oraz wykonane zostały prognozy oddziaływania na środowisko.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska pismem nr WOOŚ.411.260.2014.RK1 z dnia 30 grudnia 2014 oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wodzisławiu Śląskim pismem znak NS/NZ-522-224-6513/14 z dnia 17 grudnia 2014 r.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia w zakresie zapisów dotyczących sieci kanalizacyjnej powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r.,

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia przyjętego uchwałą Nr V/24/2011 Rady Gminy Lubomia z dnia 28 lutego 2011 r. z póź. zm.;
- Uchwała Nr XIV/77/2011 Rady Gminy Lubomia z dnia 29 sierpnia 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany fragmentów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wschodniej części gminy Lubomia oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia dla obszaru obejmującego sołectwo Buków;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia z 2007 r. wraz aktualizacją tego opracowania wykonaną we wrześniu 2010 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do studium,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu suikzp w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska.

Należy mieć na uwadze, że wprowadzone w projekcie studium zmiany wypełniają przesłanki wymienione w art. 48 ust. 1 i ust. 1a ustawy ooś t.j. stanowią one niewielką modyfikację przyjętych już dokumentów.

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Podstawą formułowania ustaleń projektu studium była zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada m.in. ochronę i racjonalne kształtowanie cennych zasobów środowiska przyrodniczego poprzez kształtowanie struktur przestrzennych nie naruszających jego walorów oraz umożliwiających aktywną ochronę jego wartości prowadzących do realizacji ekorozwoju.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY LUBOMIA

Zmiana studium opisywana w niniejszej prognozie podjęta na podstawie uchwały Nr LV/388/2014 Rady Gminy Lubomia z dnia 14 listopada 2014 r. dotyczy zgodnie z § 1 ust. 2 tej uchwały „*zmiany kierunków rozwoju infrastruktury technicznej w zakresie odprowadzania ścieków z obszaru gminy Lubomia*”.

Biorąc pod uwagę powyższy zakres zmiany studium dotyczący wyłącznie ustalenia o którym mowa w art. 10 ust. 2 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zmianę przeprowadzono zgodnie z § 8 ust. 1 i ust. 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

W pkt XI.2 części uwarunkowań uaktualniono zapisy dotyczące przedmiotu zmiany studium, a w pkt XIV. zawarto analizę uwarunkowań w obszarze objętym zmianą. W części uwarunkowań zapisano, że:

„W planowaniu odprowadzania ścieków z obszaru gminy należy rozważyć zróżnicowane rozwiązania.

W związku z planowaną realizacją oczyszczalni dla zespołu mieszkaniowego „Nowe Nieboczowy” można przyjąć, że całość ścieków z sołectwa Syrynia będzie odprowadzana na tą oczyszczalnię. Dla północnych sołectw Lubomi i Grabówki jako kierunek spływu ścieków właściwa będzie oczyszczalnia w Raciborzu. Natomiast dla sołectwa Buków ze względu na rozproszenie zabudowy, właściwe będzie oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub ich gromadzenie w zbiornikach bezodpływowych z okresowym wywozem.

W planowaniu rozwiązywania problemu odprowadzania ścieków należy dopuścić inne kierunki spływu ścieków z poszczególnych sołectw w przypadku, gdy analiza ekonomiczna wykaże celowość takiej zmiany.”

Zgodnie z delegacją Rady Gminy Lubomia określoną w § 1 ust. 2 powyższej uchwały, zmiana studium dotyczy zmiany w zakresie odprowadzania ścieków z obszaru gminy. Nie zaistniała w związku z tym potrzeba aktualizacji danych dotyczących innych systemów oraz uwarunkowań rozwoju na obszarze gminy.

Natomiast nowymi uwarunkowaniami w zakresie odprowadzania ścieków są:

- przesądzona jest budowa oczyszczalni ścieków dla zespołu mieszkaniowego „Nowe Nieboczowy” w Syryni, co stworzyło warunki do odprowadzania ścieków z Syryni do tej oczyszczalni, a kierowanie ścieków do oczyszczalni w Raciborzu z tej części gminy byłoby nieuzasadnione technicznie i ekonomicznie,
- koncepcja gospodarki wodno-ściekowej Gminy Lubomia przewiduje odprowadzenie ścieków z miejscowości Lubomia i Grabówka na oczyszczalnię w Raciborzu, a z miejscowości Buków ze względu na brak wymaganej przez wytyczne wysokości koncentracji mieszkańców na 1 km sieci planuje się budowę oczyszczalni przydomowych,

- Rada Gminy Lubomia uchwałą Nr XLIX/346/2014 z dnia 11 czerwca 2014 r. wyraziła zgodę na wystąpienie miejscowości Syrynia, Nieboczowy i Buków z aglomeracji Racibórz, wyrażając jednocześnie w uchwale Nr XLIX/347/2014 z dnia 11 czerwca 2014 r. zgodę na wyznaczenie aglomeracji Syrynia.

Po przeprowadzeniu analizy uwarunkowań dotyczących planowanej zmiany studium stwierdzono, że są one wystarczające dla ustalenia zmian w zakresie odprowadzania ścieków z obszaru gminy.

W części ustaleń projekt zmiany studium wprowadza:

- W pkt VIII.2. tekstu wprowadzono zapisy wynikające z aktualnej polityki gminy dotyczącej odprowadzenia ścieków;
- W pkt XXI. tekstu wprowadzono zapisy dotyczące ustalenia kierunków rozwiązywania problemu odprowadzania ścieków;

W części ustaleń wprowadzono takie zasady, które pozwolą nieco uelastyczyć możliwość kształtowania gospodarki ściekowej w zależności od pojawiających się różnorodnych uwarunkowań ekonomiczno-techniczno-środowiskowych. W studium ustalono:

„Aktualnie preferowany jest wariant odprowadzania ścieków:

- a) z Lubomi i Grabówki na oczyszczalnię Racibórz,*
- b) z Syryni na lokalną oczyszczalnię w Syryni,*
- c) z Bukowa na przydomową oczyszczalnię ścieków lub zbiorniki bezodpływowe.*

Na etapie sporządzania planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego na obszarze gminy lub w trakcie ich zmian należy przyjmować takie zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów odprowadzania ścieków, które w danym czasie są najkorzystniejsze do realizacji i są zgodne z przepisami odrębnymi dotyczącymi tego zagadnienia.”

Zgodnie z § 1 ust. 2 wyżej wymienionej uchwały zmiana studium dotyczy zmiany kierunków rozwoju infrastruktury technicznej gminy w zakresie odprowadzenia ścieków.

W szczególności zmiana dotyczy innego kierunku odprowadzania ścieków z sołectwa Syrynia polegającej na odprowadzeniu ścieków z tego sołectwa na lokalną oczyszczalnię ścieków w Syryni zamiast na oczyszczalnię ścieków w Raciborzu.

Wynika to z sytuacji, że podjęta została decyzja o budowie lokalnej oczyszczalni ścieków w Syryni dla potrzeb budowanego zespołu mieszkaniowego Nowe Nieboczowy. Budowa tej oczyszczalni stworzyła warunki odprowadzania ścieków z całego sołectwa Syrynia, co w porównaniu z odprowadzeniem ścieków do Raciborza jest rozwiązaniem uzasadnionym pod względem technicznym i ekonomicznym oraz możliwym do natychmiastowej realizacji. Jednocześnie podjęte zostały działania w sprawie dokonania korekty w powyższym zakresie w obowiązującym Rozporządzeniu Nr 41/08 Wojewody Śląskiego z dnia 9 lipca 2008 r. w sprawie utworzenia aglomeracji Racibórz (Dz. Urzędowy woj. śląskiego poz. 2583).

Zmiana ta polegałaby na wyłączeniu z obszaru tej aglomeracji sołectw Syrynia, Buków oraz ulegających likwidacji sołectw Nieboczowy i Ligota Tworkowska. W graniach aglomeracji Racibórz powstaną sołectwa Lubomia i Grabówka.

Rada Gminy Lubomia uchwałą Nr XLIX/346/2014 z dnia 11 czerwca 2014 r. wyraziła zgodę na wystąpienie miejscowości Syrynia, Nieboczowy i Buków z aglomeracji Racibórz, wyrażając jednocześnie uchwałą Nr XLIX/347/2014 z dnia 11 czerwca 2014 r. zgodę na wyznaczenie aglomeracji Syrynia składającej się z miejscowości Syrynia i Nieboczowy.

W związku z ogólnym i elastycznym zapisem znajdującym się w projekcie studium dotyczącym przyszłego rozwoju kanalizacji nie sposób na obecnym etapie prognozować jakiego rodzaju oddziaływania i w którym miejscu wystąpią, gdyż nie zostały one przestrzennie określone. Szczegółowe lokalizacje zostaną określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w projektach budowlanych. Niewątpliwie jednak rozwój kanalizacji jest zadaniem szczególnie korzystnie wpływającym na stan środowiska przyrodniczego, szczególnie na terenach takich jak gmina Lubomia, gdzie do tej pory funkcjonował w bardzo ograniczonym zakresie.

Zaproponowane zmiany studium nie zmieniają wcześniej ustalonych zasad odprowadzania ścieków na obszarze gminy, umożliwią natomiast zmianę kierunków, która wpłynie na możliwość uzyskania oczekiwanych efektów w zakresie oczyszczania ścieków.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

Analizowany obszar obejmuje gminę Lubomia. Na powierzchni terenu na przeważającym obszarze występują piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz lessy, a w dolinie Odry osady rzeczne. Gmina posiada rozbudowaną sieć cieków. Główną rzeką płynącą przez omawiany obszar jest Odra, która jednocześnie stanowi zachodnią granicę gminy Lubomia. Południową część obszaru gminy odwadnia potok Łęgoń, a głównie jego największy dopływ – Syrynka. Centralna i północna część gminy Lubomia jest odwadniana przez potok Płęsnica (inne nazwy Plinc lub Lubomka) i jego dopływy. Sieć rzeczna uzupełnia gęsta sieć rowów melioracyjnych odwadniających dno doliny Odry. Na znaczącej części terenu gminy Lubomia brak jest użytkowych poziomów wodonośnych. W sołectwie Buków oraz w niewielkiej części sołectwa Lubomia (na zachód od drogi) występuje czwartorzędowy poziom wodonośny związany z doliną Odry. Na terenie gminy nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Główne kompleksy terenów rolnych występują we wszystkich sołectwach gminy. Na analizowanym terenie występują złoża węgla kamiennego oraz piasków. Część złóż węgla jest eksploatowana, ale poza terenem gminy. Wydobywa się również kruszywa naturalne. Środowisko przyrodnicze ma głównie charakter terenów rolniczych, będących w użytkowaniu lub odłogowanych. W północnej części gminy występują zwarte kompleksy leśne. Z form ochrony przyrody należy wymienić obszar Natura 2000 „Stawy Wielikąt i Las Tworkowski” oraz zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Wielikąt”. Na analizowanym terenie występuje szereg form zabytkowych. Są to obiekty różnego typu: kościoły, zespoły zabudowy mieszkaniowej, jak i pojedyncze obiekty, zabytki techniki oraz szereg krzyży i kapliczek przydrożnych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

W przypadku braku zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia ewentualna możliwość rozwoju sieci kanalizacyjnej mogłaby być w zdecydowany sposób ograniczona. Dla środowiska rozwój sieci kanalizacyjnej jest bardzo pożądanym, stąd też wszelkie działania, które pozwolą na jak najszybsze i najsprawniejsze realizowanie sieci kanalizacyjnej w gminie Lubomia należy oceniać zdecydowanie pozytywnie.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska w kontekście zakresu zmian, które ustala projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków i zagospodarowania przestrzennego. Umożliwienie rozbudowy sieci kanalizacyjnej wpłynie pozytywnie na stan środowiska, w tym również na obszary podlegające ochronie.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ STUDIUM

W związku z ogólnym i elastycznym zapisem znajdującym się w projekcie studium dotyczącym przyszłego rozwoju kanalizacji nie sposób na obecnym etapie prognozować jakiego rodzaju oddziaływania i w którym miejscu wystąpią, gdyż nie zostały one przestrzennie określone, ani nie określono ich technicznych specyfikacji. Szczegółowe lokalizacje zostaną określone na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub w projektach budowlanych. Niewątpliwie jednak rozwój kanalizacji jest zadaniem szczególnie korzystnie wpływającym na stan środowiska przyrodniczego, szczególnie na terenach takich jak gmina Lubomia, gdzie do tej pory funkcjonował w bardzo ograniczonym zakresie.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W zmianie studium z 2015 r. nie wprowadzono nowych rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, gdyż zostały one już wprowadzone w suikzp z 2011 r. i są one wystarczające. Należy również uznać, że każde rozwiązanie umożliwiające rozwój sieci kanalizacyjnej jest działaniem zdecydowanie wspierającym ochronę środowiska i należy je oceniać zdecydowanie pozytywnie. W zakresie pozostałych działań w suikzp z 2011 r. zaproponowano:

Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

- przeciwdziałanie zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i dążenie do poprawy ich klasy czystości poprzez zdecydowane ograniczenie występowania zabudowy bez oczyszczania ścieków bytowych oraz działania ograniczające zanieczyszczenie wód związkami chemicznymi wykorzystywanymi w rolnictwie,
- należy egzekwować obowiązek systematycznego opróżniania zbiorników bezodpływowych na terenach nie objętych systemem kanalizacji,
- dążenie do budowy sieci kanalizacyjnej w gminie,
- możliwość tworzenia nowych zbiorników wodnych i stawów rybnych w obszarach jednostek urbanistycznych „Z2 – dolin rzek i potoków” tworzących ważny element struktury przyrodniczej gminy,
- w strefie 5 m od cieków i zbiorników wodnych wprowadza się zakaz lokalizacji nowej zabudowy i innej działalności wywołującej degradację szaty roślinnej,
- zakaz grodzenia nieruchomości w odległości mniejszej niż 1,5 m od krawędzi cieku,

- zakaz wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej,
- regulacje techniczne cieków wodnych muszą być ograniczone do niezbędnego minimum, musi zostać zachowana więź hydrologiczna koryt z otoczeniem, a także zachowana ich obudowa biologiczna.

powietrze i klimat

- termomodernizacji budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- wprowadzenia zasady używania do celów grzewczych urządzeń o jak najwyższej sprawności energetycznej, korzystających z paliw niskoemisyjnych. Zasada winna zostać wprowadzona w formie nakazu dla obiektów użyteczności publicznej, produkcyjnych, ogrzewanych zbiorowo i nowo realizowanej zabudowy.
- ograniczenia zagrożeń zanieczyszczenia powietrza ze zwałowiska odpadów górniczych głównie poprzez realizację zieleni izolacyjnej,
- ograniczenia ruchu samochodowego w obszarach intensywnie zabudowanych,
- kształtowania obudowy tranzytowych ciągów komunikacyjnych zielenią, w tym w formie alej i szpalerów drzew.

Gleby i rolnictwo

- prowadzenie zrównoważonej i ekologicznej gospodarki rolnej,
- utrzymanie łąk, pastwisk i zadrzewień,
- ochrona gleby i wód,
- tworzenie ciągów zadrzewień śródpolnych,
- tworzenie stref buforowych na styku z terenami przeznaczonymi do zabudowy.

Środowisko przyrodnicze i krajobraz

- przeciwdziałać rozpraszaniu się zabudowy w satelitarnych jednostkach gminy w celu ochrony występujących tu kompleksów rolnych i leśnych,
- zaplanować rozwój urbanistyczny w zespołach i kompleksach uporządkowanych przestrzennie,
- chronić przed zabudową tereny stanowiących korytarze ekologiczne (doliny cieków i lasy),
- zachować istniejące i tworzyć nowe zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne,
- W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy respektować ograniczenia nałożone przez rozporządzenia powołujące te formy ochrony przyrody oraz ograniczenia i zalecenia ustalone w ich planach ochrony.
- Zaleca się wyznaczenie innych obszarowych form ochrony przyrody i ustalenie dla nich indywidualnych form ochrony dla obszarów o cennych wartościach przyrodniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi, w zależności od potrzeb, uwarunkowań lokalnych oraz nowych odkryć przyrodniczych na terenie gminy.

- Obejmowanie formami ochrony przyrody oraz chronienie przed zabudową w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy w szczególności te siedliska o których jest mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (dz. U. z 2001 r. nr 92 poz. 1029)

Zabytki i dobra kultury

- zachowanie i ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- ochronę obiektów o charakterze zabytkowym wpisanych do gminnej ewidencji zabytków,
- utrzymanie istniejących oraz wyznaczenie nowych stref ochrony konserwatorskiej,
- dokonywaną okresowo (co najmniej raz w trakcie kadencji Rady Gminy przez Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną) analizę stanu oraz wartości estetycznych obiektów zrealizowanych i realizowanych obecnie oraz ich ewentualne zaliczenie w poczet dóbr kultury współczesnej.

Hałas i wibracje

- lokalizacja nowej zabudowy, w szczególności wzdłuż głównych dróg wymaga zachowania odległości zapewniającej ochronę przed hałasem w zależności od rodzaju tej zabudowy oraz minimalizowane zasięgu i wpływu negatywnego oddziaływania tych dróg dla nowej zabudowy poprzez stosowanie barier i przegród akustycznych i strefowanie zabudowy - w mpzp należy tereny narażone na ponadnormatywne emisje hałasu przeznaczać na takie użytkowania, które nie są objęte ochroną przed hałasem (przemysł, usługi itp.) lub na których dopuszczalne poziomy hałasu mogą być podwyższone (np. tereny mieszkaniowo-usługowe),
- poprawy jakości nawierzchni dróg,
- budowy ekranów ochronnych lub tworzenia obszarów ograniczonego użytkowania – szczególnie w przypadku drogi wojewódzkiej nr 936,

Pola elektromagnetyczne

- eliminowanie i ograniczenie zabudowy w polach elektromagnetycznych linii wysokiego napięcia i stacji elektromagnetycznych,
- Nowe anteny telefonii bezprzewodowych należy lokalizować w granicach samodzielnych działek lub na obiektach w miejscach nie ekspozowanych przy zachowaniu wszystkich wymogów lokalizacyjnych i formalno-prawnych,
- uwzględnienia zagadnień związanych z promieniowaniem niejonizującym na poziomie planów miejscowych oraz decyzji związanych z lokalizacją obiektów będących źródłem tego promieniowania.

Zagrożenie powodziowe

- W mpzp dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi należy przyjąć rozwiązania, które będą ograniczały zagrożenie powodziowe. W szczególności należy ograniczyć rozwój zabudowy oraz zapewnić przyjmowanie w mpzp form architektonicznych, które będą minimalizowały straty wśród istniejącej i planowanej zabudowy.

W stosunku do całego obszaru projekt studium wprowadza zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów. Określa min. wysokość zabudowy, wskaźniki zabudowy, minimalną powierzchnię biologicznie czynną oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego.

W projekcie studium nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych. Projekt studium nie ustala szczegółowych przebiegów sieci kanalizacyjnej, stąd też nie sposób na obecnym poziomie szczegółowości ocenić ewentualnego wpływu na obszary Natura 2000. Jednakże projekt studium z 2011 wprowadza również ustalenia wskazujące obszar Natura 2000 i odpowiednio go chroniące i zabezpieczające w rozdziale V części ustaleń „Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego” podpunkt 6 Prawne formy ochrony wartości przyrodniczych. Zasady te będą obowiązywały przy wykonywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i pozwolą na ochronę obszaru Natura 2000 „Stawy Wielikąt i Las Tworkowski” w razie wystąpienia jakichkolwiek konfliktów.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie oceny projektu studium nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Projekt studium nie wprowadza funkcji, które byłyby szczególnie uciążliwe dla środowiska, w związku z czym nie ma konieczności prowadzenia specjalnie określonego monitoringu. Jednocześnie zakres studium określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j. Dz. U. 2012 r., poz. 647 z póź. zm.] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy [Dz. U. Nr 118, poz. 1223] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w studium uwarunkowań. Istotny jest również fakt, że studium jako dokument o charakterze strategicznym nie jest podstawą do realizacji poszczególnych przekształceń. Ich realizacja może nastąpić dopiero po uchwaleniu planów miejscowych lub wydaniu innych decyzji administracyjnych.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień studium będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia zostało uchwalone w 2001 r. Następnie przeprowadzono zmianę studium 2009 r. Zmiana ta dotyczyła obszaru położonego w sołectwie Syrynia, na którym planuje się budowę nowego osiedla dla osób wysiedlonych z terenu zbiornika Racibórz. Następnie przeprowadzona została zmiana dotycząca terenów sołectw Lubomia, Buków i Syrynia, obejmująca znaczną powierzchnię tereny gminy. Sołectwa Ligota Tworkowska i Nieboczowy zostały wyłączone ze zmiany. Obecnie prowadzona zmiana ma na celu umożliwienie elastycznego kształtowania możliwości rozwoju sieci kanalizacyjnej w zależności od uwarunkowań ekonomiczno-techniczno-środowiskowych.

Analizowany obszar obejmuje gminę Lubomia. Na powierzchni terenu na przeważającym obszarze występują piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz lessy. Gmina posiada rozbudowaną sieć cieków. Główną rzeką płynącą przez omawiany obszar jest Odra, która jednocześnie stanowi zachodnią granicę gminy Lubomia. Południową część obszaru gminy odwadnia potok Łęgoń, a głównie jego największy dopływ – Syrynka. Centralna i północna część gminy Lubomia jest odwadniana przez potok Plęcica (inne nazwy Plinc lub Lubomka) i jego dopływy. Sieć rzeczna uzupełnia gęsta sieć rowów melioracyjnych odwadniających dno doliny Odry. Na znaczącej części terenu gminy Lubomia brak jest użytkowych poziomów wodonośnych. W sołectwie Buków oraz w niewielkiej części sołectwa Lubomia (na zachód od drogi) występuje czwartorzędowy poziom wodonośny związany z doliną Odry. Na terenie gminy nie występują główne zbiorniki wód podziemnych. Główne kompleksy terenów rolnych występują we wszystkich sołectwach gminy. Na analizowanym terenie występują złoża węgla kamiennego oraz piasków. Część złóż węgla jest eksploatowana, ale poza terenem gminy. Wydobywa się również kruszywa naturalne. Środowisko przyrodnicze ma głównie charakter terenów rolniczych, będących w użytkowaniu lub odłogowanych. W północnej części gminy występują zwarte kompleksy leśne. Na analizowanym terenie występuje szereg form zabytkowych. Są to obiekty różnego typu: kościoły, zespoły zabudowy mieszkaniowej, jak i pojedyncze obiekty, zabytki techniki oraz szereg krzyży i kapliczek przydrożnych.

Możliwość realizacji sieci kanalizacyjnej jest elementem pozytywnie wpływającym na stan środowiska przyrodniczego i w zdecydowanej większości przypadków poprawiającej jego stan. Jednocześnie ze względu na zakres zmiany ustalenie w prognozie oddziaływania na środowisko na tym etapie szczegółowych oddziaływań było mocno utrudnione.

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubomia zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu studium nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie studium.

Projekt studium nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., 2001: Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GGK, Warszawa.

Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Wika S., 1995: Mapa sozologiczna w skali 1:50 000 ark. M-34-61-D Wodzisław Śląski. GGK, Warszawa.

Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu 31.XII.2008 r. MŚ, PIG, Warszawa 2005.

Brodziński I., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa, 2004;

Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Chmura A., Wagner J., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rydułtowy, PIG, Warszawa 2002

Informacja o stanie środowiska 2007, 2008 i 2009, WIOŚ Katowice;

Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>

Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. WN PWN, Warszawa.

Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979;

Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986;

Mapa glebowo-rolnicza gminy Lubomia, 1:5 000, 1976.

Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;

Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>

Plan gospodarki odpadami dla gminy Lubomia, Beskidzki Fundusz Ekorozwoju, Bielsko-Biała, 2004 r.;

Program ochrony środowiska gminy Lubomia; Beskidzki Fundusz Ekorozwoju, Bielsko-Biała, 2004 r.;

Sarnacka Z. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski, 1 : 50 000, ark. Rydułtowy, PIG 1956

Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;

Ryłko W., Paul Z., Mapa geologiczna Polski, 1 : 200 000, ark. Cieszyn WG, 1994.

Skrzypczyk L. [red.], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;

Warunki ekofizjograficzne gminy Lubomia, PU Geograf, Dąbrowa Górnicza, 2007 r.